

Majosháza Község Önkormányzatának Polgármestere

2339 Majosháza, Kossuth u. 34., Tel: 06/24-511-830, Fax: 06/24-511-831,
E-mail: majoshaza@majoshaza.hu

ELŐTERJESZTÉS

Majosháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. november 26-ai rendes, nyílt ülésére

Hiv. szám: 1591/2015/M.

Tárgy: Javaslat Majosháza Község Önkormányzat 2015-2020. évekre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiójának elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

A közbiztonság nem más, mint a társadalmi együttélés rendjének jogilag szabályozott tényleges állapota. A magány, az egészség iránti aggodalom, a létbizonytalanságból fakadó feszültség és a bűnözéstől való félelem egymást erősítő lelki folyamatok. De nemcsak a lakosság hétköznapi életére van hatással, hanem befolyásolja többek között a beruházási szándékot vagy például az idegenforgalmat is. Mivel a közbiztonsági helyzet nagyrészt a helyi problémák összessége, ezért a hatékony reagálás is csak helyben, összefogással valósítható meg.

Annak ellenére, hogy a település illetékességi területén a vagyon elleni bűncselekmények száma egyre csökkenő tendenciát mutat, a társadalmi bűnmegelőzés megvalósítása érdekében elkerülhetetlen egy átfogó és hosszabb távra érvényes közbiztonsági stratégia létrehozása, amely a település közös ügye. Helyi szinten kell kialakítani a működéshez nélkülözhetetlen feltételrendszert, amelyhez minden olyan személy és szervezet közreműködésére szükség van, akik a bűnalkalmak számának, a bűn okok hatásának, az áldozattá válás kockázatának csökkentésére készek szövetkezni.

A stratégiának tükröznie kell azt, hogy a társadalmi bűnmegelőzés komplex, össztársadalmi feladat, amely a teljes lakónépesség biztonságának megteremtésével, a bűnözés csökkentésével az életminőség javítását célozza. Célkitűzésként az életminőséget javító közbiztonság megteremtését, a bűnözés csökkentését jelöli ki.

A fenti célok megvalósítása érdekében készült el Majosháza Község településére vonatkozó bűnmegelőzési koncepció, különös tekintettel arra, hogy ezen koncepció birtokában jelentős pályázati lehetőségek nyílnak meg a közbiztonság növelését szolgáló fejlesztésekre.

A fentiek alapján kérem a határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Majosháza Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja a jelen határozat meghozatalát segítő előterjesztés mellékletét képező Majosháza Község Önkormányzatának Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját a 2015-2020-ig terjedő időszakra.

Határidő: azonnal
Felelős: Polgármester

A határozati javaslat elfogadása egyszerű többséget igényel.

Az előterjesztést tárgyalta: Pénzügyi, Ügyrendi és Fejlesztési Bizottság

Az előterjesztést készítette: Vella Zoltán beruházási és műszaki osztályvezető

Majosháza, 2015. november 17.

Kis Gábor
polgármester

Az előterjesztés törvényes:

dr. Szilágyi Ákos
jegyző

MAJOSHÁZA KÖZSÉG

2015-2020. ÉVI

Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3.
1. ALAPELVEK	4.
1.1. A közbiztonság fogalma, tartalma	4.
1.2. A bűnmegelőzés fogalom- és eszközerendszere	5.
2. HELYZETÉRTÉKELÉS	8.
2.1. Majosháza település jellemzői, földrajzi, gazdasági és társadalmi elemek	8.
2.2. A település lakóinak biztonságérzetét befolyásoló tényezők	14.
3. LEVONHATÓ KÖVETKEZTETÉSEK, FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	14.
3.1. Majosháza Község Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiójának célrendszere	15.
3.2. Prioritások és beavatkozási területek	15.
4. A TÁRSADALMI BŰNMEGELŐZÉSI STRATÉGIA SZERVEZETE	21.
4.1. Az ágazati szakemberek folyamatos együttműködésének biztosítékai	21.
4.2. Finanszírozás	22.

BEVEZETÉS

A közbiztonsághoz, a biztonságos élethez való jogot alkotmányos jogként értelmezve mára bizonyossá vált: az állam nem képes minden esetben magas színvonalon garantálni polgárai számára a (köz) biztonságot, képtelen valamennyi polgárát megvédeni az áldozattá válástól. A közbiztonság nem más, mint a társadalmi együttélés rendjének jogilag szabályozott tényleges állapota. Nemcsak a lakosság hétköznapi életére van hatással, hanem többek között befolyásolja a beruházási szándékot, vagy például az idegenforgalmat is. Mivel a közbiztonsági helyzet nagyrészt a problémák összessége, ezért a hatékony reagálás is csak helyben, összefogással valósítható meg.

Egyetlen lehetőség marad: felkészíteni a helyi társadalmat a megelőzés lehetséges módjaira, kialakítva az ott élők reális veszély - és felelősségérzetét, elérve, hogy józanul cselekedjenek és veszély esetén ne essenek pánikba. A bűnözés elleni küzdelem egyik módja a bűncselekmények felderítése és az elkövetők büntető jogi felelősségre vonása. A másik és ez a mi szempontunkból most sokkal lényegesebb, a bűncselekmények elkövetését lehetővé tevő okok, az elkövetéshez vezető folyamatok megismerése, tanulmányozása.

Megállapítható, hogy messze nem elégséges a kormányhatározatokba foglalt szervezeti keretek megléte, mivel a megelőzés többszintű, horizontálisan - és vertikálisan tagolható rendszerben vázolható, szakterületeket átfogó, társadalmi érdekegyeztetés és konszenzus alapján elkészített megelőzési stratégiát feltételez. Helyi szinten is megvalósulhatnak ezek a célok, ha a helyi társadalom morális értékrendje, viszonyrendszere ezt elfogadja, és hosszú távon támogatja.

Mindez csak akkor válik hatékonná, ha a helyi társadalompolitika részeként valósul meg, ami nyitott és befogadó mind a szakmai, tudományos, mind pedig a civil kezdeményezésekre.

A koncepciókészítés jogi alapja: -

- Az önkormányzati feladatokat meghatározó jelenlegi szabályozás, azaz a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdése 17. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolta a közreműködést a település közbiztonságának biztosításának feladatát.
- A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát határozza meg, többek között felhívja a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, a település bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepció kimunkálására.
- A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény.
- Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény 24.§ (1) bekezdése - a közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban álló –személy munkáltatója a működési területén illetékes megyei rendőr-főkapitánysággal – a rendészeti feladatokat ellátó személyek ellenőrzése és törvényben meghatározott tevékenységük felügyelete, valamint a feladatellátás összehangolása érdekében - írásbeli együttműködési megállapodás szabályoz.
- A Helyi Önkormányzatok Európai Chartája rögzíti, hogy a biztonságos és emberhez méltó élethez való jog, csakúgy mint a törvényes úton szerzett javakkal való rendelkezés alapvető alkotmányos jog. A Charta szerint „A helyi közrend és közbiztonság védelme elsősorban a helyi önkormányzatok feladata, az állam pedig garanciát vállal a közbiztonság helyi szintű finanszírozására.” Az Európa Tanács a városi bűnözés csökkentését kötelező feladatként fogalmazta meg, ezért 2002.-ben kiadott egy „Városi bűnmegelőzés – útmutató a helyi hatóságok számára” című ajánlást.

A koncepció módszertani alapjai:

- A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló 115/2003. (X.28.) OGY határozat, az Európa Tanács ajánlásainak megfelelően kimondja, hogy az önkormányzatok joga, egyben kötelessége a helyi közösségek életminőségének javítása érdekében a helyi bűnmegelőzési stratégia kialakítása és realizálása.
- *A nemzeti bűnmegelőzési stratégiáról, rövid, közép- és hosszú távú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló 1744/2013.(X.17.)Korm. határozat.*
- A Biztonságos Magyarországért Közalapítvány által kiadott, települési önkormányzatok bűnmegelőzési és közbiztonság koncepciójának megalkotásához ajánlott szinopszis.

Egy olyan széles körű programot javasolunk elfogadni, amely a közbiztonság javítása, a bűnözés elleni összefogás érdekében elemzi és prognosztizálja a folyamatokat, valamint ajánlásokat tesz a közös tennivalókra.

A koncepció célja: Majosháza Község Önkormányzata közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, a stratégiai célok és prioritások - konkrét helyzetelemzés alapján történő - kijelölése. Törekszünk arra, hogy a koncepció megfelelő keretet nyújtson a széleskörű összefogásra, a közös feladatok eredményes ellátására.

1. ALAPELVEK

1.1. A közbiztonság fogalma, tartalma

A stratégiakészítés elvi alapja az, hogy mit tekintünk közbiztonságnak, honnan vezetjük le tennivalóinkat. A legáltalánosabb kategória a biztonság, ami nem más, mint háborítatlan, mindenféle bántódástól mentes állapot. A közbiztonság a biztonság az egyik szelete, csakúgy mint a jogbiztonság, a létbiztonság, a katonai biztonság. Az egyértelmű definiálás segít abban, hogy elhatároljuk a közbiztonságot a biztonság többi szegmensétől, és kijelöljük a bűnmegelőzés helyét a közbiztonságon belül.

Közbiztonság alatt **fogalmilag** a belső rendet, a közrend, valamint az élet- és vagyonbiztonság megvalósulását értjük. A fogalom tágabb értelmezésben belső stabilitást jelent, melyhez sorolják – fentiekén kívül – az állam működésének sértetlenségét, a szociálpolitikai és közegészségügyi biztonságot, a szolgáltatásokkal való ellátás biztonságát, a társadalom erkölcsi normáihoz és elvárásaihoz való alkalmazkodást, valamint a haza védelmét. Utóbbi azonban a biztonság olyan szegmense, amelyekre a jelen koncepció nem kíván kitérni, ezért a továbbiakban az első, szűkebb fogalmat alkalmazzuk.

A közbiztonság egy állapot, amelyben az embereknek nem kell bántódásra, veszélyekre számítaniuk, ha pedig ilyenek bekövetkeznek, segítségre lelnek az állam erre hivatott szerveinél. Ez egy ideális állapot, ami osztársadalmi méretekben nem kivitelezhető. Tökéletes biztonság nincs, legfeljebb az optimális biztonsági szint érhető el. A közbiztonságról – hasonlóan mint az egészségről – általában akkor beszélünk, amikor annak hiányát érzékeljük. A közbiztonság állapotát, mint adott helyre és időpontra érvényes helyzetet szokás meghatározni.

A közbiztonság összetevői jellemzik az adott térség helyzetét, illetve azt, hogy milyen hiányok mutatkoznak a közbiztonság ideális állapotán. Eszerint a közbiztonság alkotóelemei – egyben követelményei – az alábbiak:

- az emberek békés, jogsérelemtől, háborítástól mentes léte, az élet, a testi épség, a becsület, a szabadság, a vagyon bántódásmentessége, valamint az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésének biztonsága, mint igény;

- a bűnözés, a terrorizmus, az illegális migráció, az egyéb devianciák, a tűz és a katasztrófák elleni védekezés, valamint a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni harc állami, társadalmi eszközrendszere;
- a közterületek és a közlekedés biztonsága, zavarmentessége, mint igény, illetve a közállapotok rendjének jogi, rendészeti és intézményi eszközökkel való biztosítása,

A közbiztonság ugyanakkor **rendszer**, amely alatt mindazoknak a jogszabályoknak, állami és társadalmi szervezeteknek, vállalkozásoknak, továbbá feladatoknak és funkcióknak az összességét értjük, amelyek rendeltetése a társadalom egészének, a közösségeknek és az egyeseknek a védelme a jogellenes emberi magatartásokkal szemben. A közbiztonság helyzetét számtalan – jogi, intézményi, szervezési, magatartási – tényező alakítja, amelyek egymásra épülnek, egymástól függenek, tehát rendszert alkotnak. Az összetevők egyikének vagy másikának elhanyagolása megbontja az egyensúlyt, és biztonsági hiány lép fel. A sok elemből álló biztonságteremtés része kell legyen az ország, a település, a szervezet, az egyén életének, tevékenységének. A közbiztonság ezért csak a társadalmi és környezeti folyamatokba ágyazottan, rendszerszemlélettel kezelhető.

A háborítatlan, sérelmekről mentes lét nem jellemző állapota a társadalomnak, az magától nem jön létre. A közbiztonságot **elő kell állítani**, aminek közgazdasági jellemzői is vannak. A közbiztonság ebből a nézőpontból piaci kategória, mert van értéke, ára és piaca.

A jó közbiztonság nem valósítható meg kizárólag a bűnüldözés és igazságszolgáltatás hagyományos rendszerében. A biztonságteremtés folyamata egy sokszereplős láncolat, amelynek elemei (az előállítók) szükségképpen egymásba kapcsolódnak.

Ténykérdés, hogy az állampolgárok, szervezetek az államtól, a rendőrségtől várják a közbiztonság garantálását, ugyanakkor az állam nem képes biztosítani a teljes körű háborítatlanságot. A rendőrség kitüntetett szerepet visz annak függvényében, hogy az állam mit vár el tőle, és mihez biztosít feltételrendszert.

A közbiztonság tehát olyan **kollektív társadalmi termék**, amely az egyének és közösségek tevékenységéből, az állami szervek intézkedéseiből, a polgárok önvédelmi képességeinek és a vállalkozói piac nyújtotta szolgáltatásoknak az együtteséből alakul ki. Sajátos szerepet játszik a sajtó és a média.

A vázolt fogalom-meghatározás a közbiztonság **objektív** oldalát, tárgyi tartalmát takarja. A közbiztonság a jogsértő magatartások (bűncselekmények, szabálysértések) számával és súlyosságával, a bűnügyi fertőzöttség fokával, a közrendi állapotok (veszélyeztetett területek, helyek és személyek) milyenségével, valamint a közbiztonság megvalósítására irányuló intézkedések, tevékenységek hatásával (rendvédelmi szervek munkája, önkormányzatok, egyéb szervezetek és a lakosság védekező mechanizmusa) objektíve jellemezhető.

A közbiztonság **szubjektív** oldalról nem egyéb, mint az emberek biztonságérzete, az a tudati visszatükröződés, ahogy az egyén a makro- és mikrokörnyezet közbiztonsági helyzetét, a hétköznapokat megéli, értékeli. A lényeg az, hogy az emberek miként érzik: a társadalmi, közéleti viszonyok rendezettek-e, életük, testi épségük, vagyonuk, szabadságuk biztonságban van-e, vagy azokat sértik, esetleg veszélyeztetik. A közbiztonság az emberek tudati szűrőjén keresztül csapódik le, a szubjektív biztonság mérésének ezért nincsenek egzakt mutatói. Jól ismert tény ugyanis, hogy a biztonságérzet alakulását – a bűnözés számszaki mutatói mellett – olyan tényezők is befolyásolják, mint a romló életkörülmények, a növekvő munkanélküliség, vagy a jövőkép hiánya.

1.2. A bűnmegelőzés fogalom- és eszközerendszere

A bűnmegelőzés (kriminálprevenció) **fogalmilag** a jövőben elkövetendő bűncselekmények elleni fellépést, azaz olyan hatások kifejtését jelenti, amelyek korlátozzák a bűnelkövetési okokat

és gátolják a bűnözés feltételeit. A 115/2003. számú országgyűlési határozat szerint „bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.” A bűnmegelőzés a közbiztonság alakításának – a rész és egész viszonyát mutató – szerves része.

A bűnmegelőzésnek három fő iránya, dimenziója, van:

- a bűn elkövetési okok csökkentését célzó (általános),
- az egyes bűncselekmények és devianciák lehetőségét korlátozó (különös), valamint
- az egyén védettségét, a sértetté válás elkerülését befolyásoló (speciális) preventív tevékenység.

Ezeket az Európa Tanács dokumentumai a bűnmegelőzés pilléreinek is nevezi, hangsúlyozva, hogy a háromféle cselekvési módot minden közösségben egyidejűleg kell alkalmazni, tartós eredmény csak a komplex alkalmazástól várható.

- **A bűn elkövetési okok csökkentésére** irányuló általános prevenció az elsődleges. A társadalompolitika integrált része, ami akkor valósul meg, ha a társadalom alakítását célzó állami, önkormányzati döntésekben érvényesülnek a megelőzési szempontok, és ha a társadalmi viszonyok a kriminogén hatásokat nem gerjesztik. A bűnözést kiváltó, azt elősegítő okokat csökkenti, ha a jogi szabályozás mentes az ellentmondásoktól, nem táptalaja a kijátszásnak, a joghézagok adta visszaéléseknek. Hatékony ellenőrzési rendszert épít ki, és nem szenved a büntető felelősségrevonás hatástalanságában, valamint ha a gazdaságban a tisztességes munka, a megfelelő vagyonkezelési és pénzügyi fegyelem az uralkodó, továbbá ha a szociális intézkedések a túlzott társadalmi polarizáció és a munkanélküliség okozta feszültségek enyhítését, a hátrányos helyzetek mérséklését, és az emberek morális állapotának fejlesztését célozzák.
- **A bűnelkövetési lehetőségek szűkítésére** vonatkozó különös megelőzés feladata a bűnalkalmak számának redukálása, az egyes bűncselekmények valószínűségének minimalizálása, valamint a veszélyforrásokkal és biztonsági kockázatokkal való törődés. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a társadalmat ösztönző, mozgósító olyan programok és technikák intézményesítésére törekszik, amelyek a nagy és kisközösségek, az intézmények, a gazdasági szereplők és az állampolgárok önvédelmi képességét, bűnözéssel szembeni védettségét fokozzák. A bűnözés mennyiségi és minőségi visszaszorítása érdekében foglalkozik a veszélyeztetett területek és objektumok biztonságával, a környezeti és természeti értékek védelmével, a tipikus és megelőzhető bűncselekmény-fajtákkal, továbbá az egyéb deviancia-jelenségekkel (pl. alkoholizmus, kábítószer-fogyasztás, prostitúció stb.).
- **A speciális prevenció** az egyénről szól. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a veszélyeztetett személyekkel, célcsoportokkal foglalkozik, azok védelmével, akik objektív helyzetük, személyes tulajdonságaik révén fokozottan ki vannak téve az áldozattá, **sértetté válás** veszélyének (pl. gyermek- és fiatalok, idősek, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek). A megelőzés e dimenziójának feladata az egyén biztonságra nevelése, az, hogy a potenciális sértettek mindent meg tudjanak tenni áldozattá válásuk elkerülése érdekében. A konkrét védekezés elmulasztását állami intézkedés nem pótolhatja.
- A speciális prevenció más oldalról azok visszatartására, reszocializációjára koncentrál, akik adottságaik vagy környezetük hatására könnyen **bűnelkövetővé** válhatnak (pl. börtönből szabadultak, kábítószer-élvezők, alkoholisták, deviáns személyek, mentális problémákkal küszködők, veszélyeztetett környezetben élő kiskorúak). A

bűnelkövetéstől való visszatartás egyik útja a törvények tiszteletére nevelés. E célt szolgálják a büntetőjogi és szabálysértési büntetések, melyektől az állam azt várja, hogy az elkövető tartózkodjék hasonló cselekmények jövőbeni elkövetésétől. A bűnismétlés megelőzése ellenőrzési intézkedéseket, ugyanakkor a visszaeső elkövetők társadalmi beilleszkedésének megkülönböztetett támogatását igényli.

A bűnmegelőzés a társadalom közügye. Differenciált rendszer, ami azt jelenti, hogy a társadalmi, közösségi jellegű megelőzést a lakosság biztonságérzetét közvetlenül befolyásoló hagyományos bűnözéssel szemben kell alkalmazni, míg a bűnözés magasabb megjelenési formáival (nemzetközi és szervezett bűnözés, terrorizmus, illegális migráció) szemben a bűnüldöző szervek szakmai fejlesztése, nemzetközi kooperációja biztosíthat hatékony védelmet. **A bűnmegelőzés módszerei** sokrétűek, átszövik a megelőzés mindhárom dimenzióját. Elsősorban a bűnalkalmak korlátozása, a megfelelő védekezés alkalmazása, a tájékoztatás és propaganda, valamint a hatékony büntetőpolitika emelendő ki.

1.2.1. A bűnalkalmak korlátozása alatt átfogó módszertant értünk. Elemei:

- a preventív jelenlét. Kiemelt jelentőséggel bír a közterületek, nyilvános helyek és bűnügyileg veszélyeztetett objektumok gyakori ellenőrzése. A rendőr, a biztonsági őr vagy polgárőr a jelenlétével is visszatartathat lehetséges tetteket a jogsértő magatartástól.
- a rendszeres ellenőrzés, illetve a felügyeleti tevékenység, A szakszerű és következetes ellenőrzés képes felfedni a szabálytalanságokat, s ezzel elejét venni, hogy a kisebb jogszerűtlenségek bűncselekménybe torkolljanak. Az ellenőrzöttség tudata szükségképpen az előírások betartására késztet.
- további bűncselekmények, illetve a bűnismétlés megakadályozása a bűncselekmény okainak, elősegítő körülményeinek a felderítése és megszüntetése (közömbösítése) útján.

1.2.2. Megfelelő védekezés alkalmazása. A legelterjedtebb négy módszer:

- a helyes magatartási szabályok, más szóval taktikai szabályok betartása. Itt az elővigyázatosságról, a kellő körültekintés tanúsításáról van szó, ami még pénzbe sem kerül. A lényeg, hogy az emberek figyelmetlenségükkel ne adjanak esélyt a bűnözőknek.
- a fizikai védekezés, a mechanikai védelem. adta lehetőségek felhasználása
- a jelző- és riasztóberendezéseket ötvöző elektronikai védelem igénybevétele,
- a személyi biztonság megteremtése érdekében, az élő erős őrzés alkalmazása.

1.2.3. Bűnmegelőzési tájékoztató tevékenység. Erősíteni kell a társadalom tagjainak önvédelmi reflexeit. Ismertetni szükséges a védekezés hatékony, de jogszerű módjait és technikáit, valamint az ezt szolgáló lehetőségeket és eszközöket. Meg kell győzni a lakosságot, hogy a bűnmegelőzés osztársadalmi érdek, amiben mindenkinek megvan a maga feladata és felelőssége.

1.2.4. Hatékony bűnüldözési és igazságszolgáltatási munka. A bűncselekmények és elkövetők minél teljesebb körű felderítése, majd azok következetes elítélése. Beccaria szavaival “a megelőzés legjobb módszere a büntetések elmaradhatatlansága”. A bűnelkövetők többsége felméri azt, hogy van-e kockázata cselekményének. Ha a tettes számára érzékelhetően nagy a lelepleződés és felelősségre vonás lehetősége, az visszatartó erejű, míg az alacsony felderítési mutatók szinte azt sugallják, hogy bátran lehet bűnözni. A megelőzést igazán az szolgálja, ha röviddel az elkövetést követően megfelelő büntetés kerül alkalmazásra.

Az Európa Tanács határozatot fogadott el az Európai Bűnmegelőzési Hálózat felállításáról, majd meghatározta az EU célkitűzéseit, valamint a prevenciók politika prioritásait. Ebben célkitűzésként fogalmazódik meg, hogy

- növelni kell az emberek biztonságérzetét, és csökkenteni az áldozattá válás kockázatát;
- elő kell mozdítani a „jó kormányzást”, különös tekintettel a korrupció megelőzésére;
- csökkenteni kell a bűnalkalmakat, és növelni annak valószínűségét, hogy a bűnelkövetőt megbüntetik;
- csökkenteni kell azoknak a környezeti tényezőknek a hatását, amelyek következtében valaki a bűnözés vagy bűnisméltés világába kerülhet;
- elő kell mozdítani és terjeszteni a jogkövető magatartás kultúráját és a konfliktusok erőszakmentes elhárításának módszereit.

2. HELYZETÉRTÉKELÉS

2.1. Majosháza település jellemzői, földrajzi, gazdasági és társadalmi elemek

Majosháza a Ráckevei(Soroksári)-Duna-ág menti kiemelkedő természeti adottságokra épülő, a táji, természeti és épített értékeket megőrző, nyugodt, falusias hangulatú, de korszerű, igényes életvitelt, kereskedelmi, szolgáltató és ipari háttérrel, megélhetést biztosító település a Budapesti Agglomeráció déli határán. Majosháza Közép-Magyarország Régióban, Pest megye déli részén, a Budapesti Agglomeráció déli határán fekszik

Majosháza a Csepel-szigettől keletre, a Ráckevei(Soroksári)-Duna-ág mentén, Szigetcséppel szemben lévő település. Budapesttől 30 km, Dunavarsánytól 10 km, Délegyházától 7 km, Áporkától 5,5 km, Kiskunlacházától 8 km, Taksonytól 10 km, Dunaharaszttól 13 kmtávolságra fekszik.

2.1.1. Területi adatok

Majosháza településrészei, azok jellege és megnevezése	A népszámlálási lakónépesség	A lakások	A lakott egyéb lakóegységek	Postai irányítószám	A külterület települési jellege	A településrész távolsága a központi belterület centrumától (km)
	2011.					
Központi belterület	1581	549	-	2339	-	-
Külterület Kapitány-tanyasor	10	5	-	2339	Mgl.	6,0

Majosháza **közigazgatási területe: 1142 ha** 6665 m², azaz 11,42 km²

Majosháza **népsűrűsége:** 135,99 fő/km²

Majosháza **belterülete: 116 ha** 8907 m²

külterülete: 973 ha 9788 m²

kertgazdasági terület (volt zártkert) 50 ha 7970 m²

Az üdülőépületek száma kb. 300 db, az RSD partján. Az üdülőterület – melyről pontos nyilvántartás nem áll rendelkezésre - az RSD partján egybefüggő Áporka azonos jellegű és elhelyezkedésű üdülőterületével.

2.1.2. Közlekedés

Közúti közlekedés

- Országos közutak

Majosháza országos főúthálózati kapcsolatát az 51. sz. főút biztosítja. A főút a település területén 2x1 forgalmi sáv, külterületi jellegű. Az út forgalma 13850 E/nap.

Az 51. sz. főút – 51108 j. út – 52102; út csomópontja egyszerű útcsatlakozás.

Majosháza központjának megközelítő útja az 51. sz. főút felől az 51108 j. bekötő út. A bekötő út az 51. sz. főút és a temető között külterületi, attól nyugatra belterületi jellegű. Forgalma 3070 E/nap.

Majosháza területén halad az 51. sz. főúttól keletre Délegyháza bekötő útja, az 52102 j. út külterületi szakasza, forgalma 3435 E/nap.

- Települési utak

Majosháza belterületén az 51108 jelű úthoz csatlakozó települési gyűjtő utak merőleges hálózatot alkotnak:

- a Rákóczi Ferenc utca az országos közút meghosszabbításában az úthálózat kelet-nyugati tengelye
- a Kossuth Lajos utca a településközpontot észak-déli irányban szeli át
- az Ady Endre utca a belterületet délről határolja
- a Széchenyi sétány a Ráckevei (Soroksári)–Duna partjának megközelítő útja, egyúttal Áporka felé is kapcsolatot biztosít.

Közösségi közlekedés

- Közúti közlekedés

Majosházát az 51. sz. főúton közlekedő járatok érintik, megállójuk a Majosháza csomóponttól délre, Kiskunlacháza területén van (Majosházai elágazás)

A belterületet kiszolgáló 652, 660, 661, 665 és 667/668 sz. helyközi járatok az 51108 j. út – Rákóczi Ferenc utca – Széchenyi sétány útvonalon közlekednek az Ady Endre utcában levő fordulóig. Megállói a Rév állomás, Széchenyi sétány, Művelődési Ház és temetőnél vannak, átlagosan 500 m gyaloglással elérhetők a belterületről.

- Kötöttpályás közlekedés

Vasút nem érinti a települést, a legközelebbi vasúti megálló Délegyházán van.

- Vízi közlekedés

A Ráckevei (Soroksári)-Duna-ágon Majosháza kikötői létesítményei használaton kívül vannak, a szigetcsépi kompátkelés megszűnt, a vízen hosszanti hajózás nem működik, de alkalmas helyeken (pl. stégek) ki lehet kötni.

Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A kerékpáros közlekedés az úthálózaton bonyolódik le, a forgalom alapján nincs szükség önálló kerékpárútra. Áporkáról Majosházán keresztül Budapest felé, kerékpárral jól járható út áll rendelkezésre.

Parkolás

A település központjában az egyes intézmények illetve kereskedelmi szolgáltató egységek parkolása közterületen történik.

Az 51108 j. út menti telephelyeken a parkolási igényeket telken belül kielégítik.

2.1.3. Majosháza társadalma

- **Demográfia, népesesség, lakásszám, lakásállomány, nemzetiségi és vallási összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség**

Demográfia, népesesség, lakásszám, lakásállomány

Időpont	A lakónépesesség száma	A lakások száma	Fő/lakás szám
2013.01.01.	1 519	617	2,46
2012.01.01.	1 479	601	2,46
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	1 470	600	2,45
2010.01.01.	1 553	541	2,87
2005.01.01.	1 307	456	2,86
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	1 178	442	2,66
2000.01.01.	1 168	435	2,68
1995.01.01.	1 137		
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	1 048	403	2,60

Majosháza lakosság száma az itteni nyugodt lakókörülmények hatására ideköltözők eredményeképpen kis mértékben, de folyamatosan lassan növekszik. A növekedést a pozitív vándorlási különbözet eredményezi. A természetes szaporodás a 2008-2009. években 4, illetve 2 fő volt, 2010-ben és 2011-ben -3, illetve -4 fő.

Az állandó népesség korcsoportok szerinti megoszlása:

0-14 év között	15 %
15-17 év között	4 %
18-59 év között	59 %
60-64 év között	7 %
65 év fölött	15 %

Szegregált településrész Majosházán nincs.

2011. évi egyéb adatok:

- természetes szaporodás 4 fő, a belföldi vándorlási különbözet 28 fő
- a nyilvántartott álláskeresők 41 fő, a tartós (min. 12 hónap) álláskeresők 8 fő
- az egy évben épített lakások száma 1 db

- az év folyamán kiadott építési engedélykérelem száma 16 db
- nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők 408 fő
- regisztrált vállalkozás 174, ebből társas 73 db
- személygépkocsi 554 db

Nemzetiségi és vallási megoszlás

Majosháza lakóinak nemzetiségi kötődése 2011-ben	
magyar	90,3%
bolgár	0,3%
cigány (roma)	1,2%
német	1,6%
román	0,4%
szlovák	0,1%
egyéb, nem hazai nemzetiség	1,0%
nem kívánt válaszolni, nincs válasz	9,6%

Majosháza lakóinak vallási összetétele 2011-ben	
református	29,7%
római katolikus	18,9%
evangélikus	0,9%
görög katolikus	0,9%
izraelita	0,1%
egyéb vallási közösséghez, felekezethez tartozik	2,6%
vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik	17,4%
nem kívánt válaszolni, nincs válasz	29,6%

- **Képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség, munkaerőhelyzet**

Majosháza jellemzően agglomerációs település, főként Budapestre ingázó népességgel, annak ismert gondjaival. Előnye ebből adódóan az alvó települési jelleg, a csendes, nyugodt környezet. Jövedelmi viszonyaiban, életminőségben is az agglomerációban megszokott mutatók jellemzik, de általánosságban elmondható, hogy a lakosság jövedelmi helyzete az utóbbi évek során romlott, amit az önkormányzathoz benyújtott szociális kérelmekből lehet tapasztalni. Majosházán nem elegendő a munkalehetőség, az aktív lakosság eljár, főleg Budapestre dolgozni, főleg autóbusszal, vagy személygépkocsival (több lakos összeállva az üzemanyag költséget megosztva).

A 2008.2009-2010-2011. években a nyilvántartott álláskeresők száma 22, 48, 46 és 41 fő, ami átlagos %-os megoszlása az iskolai végzettségük szerint:

- 8 általánosanál alacsonyabb végzettségűek között	2,2 %
- 8 általános végzettségűek között	25,3 %
- 8 általánosanál magasabb végzettségűek között	72,5 %

A közfoglalkoztatás keretén belül 2010-től az aktív korú lakosság 1,5 %-át tudja foglalkoztatni az önkormányzat a munkanélkülieknek a foglalkoztatásban való részvételre.

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen nincsenek, ezek legközelebb Budapesten találhatóak.

A mélyszegénységben élők számaránya alacsony, az önkormányzat a közfoglalkoztatásban alkalmazza őket, saját intézményeiben alkalmazva őket.

- **Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok**

A lakosság megközelítően 20%-a gyerek, az aktív korúak aránya 60%, a, 20%-a időskorú. A munkanélküliek száma az országos átlagnak megfelelő. Konfliktusok a lakosság között az őslakosok és a betelepülők, illetve nyaralók között előfordul.

Az őslakosok reformátusok, a betelepülők inkább katolikusak. A betelepülők döntő része Budapestről érkezik.

2.1.4. Majosháza gazdasága

- **Majosháza gazdasági súlya, szerepköre**

Majosháza népességszámához, területi méreteihez és zsákjellegű települési helyzetéhez, az agglomeráció szélén levő elhelyezkedéséhez képest jelentős gazdasági létesítményekkel rendelkezik. A térséget tekintve meghatározó gazdasági súly és gazdasági szerepkör ha nem is várható el Majosházától, de a gazdasági lét, tevékenység jelentős mértékben jelen van a község mindennapi életében.

- **Majosháza főbb gazdasági ágazatai, jellemzői**

- építőipari szerkezet-gyártás
- építőanyag-gyártás
- faipari és fémipari gépgyártás és forgalmazás
- műszergyártás
- autóipari szolgáltatás-kereskedelem
- jelenleg még kavicsbányászat, homokbányászat

- **A gazdasági szervezetek és jellemzőik**

Az 51-es számú főút és az 51108 jelű bekötő út csomópontjánál levő külterületi gazdasági területen:

- Molnár Kft., Intereuropa Trans lLgermax, GM+Opel, GM Chevrolet-Opel Szalon, VÁM Logistic raktár, Suzuki szalon,
- Eukanuba Referencia Kennel, Kazbek-hegyi, kaukázusi kennel, szaktanácsadás, nevelés, tartás
- Relax Prolax Kft., professzionális alakformáló készülékek gyártása és tervezése
- Holz Mann Maschinen, Tóköz u. 3/B, Faipari és fémipari gépek
- Lang Belsőépítészeti Kft., Holzmann fa- és fémipari gépek forgalmazása
- THB DUNA Kft.

- Műszergép Kft., Tóközi út 3.
- Solid Wood Kft., Tóközi út 3.
- Srtong és Mibet Építőipari Kft., építőanyagok, betonelemek

Az 51. és a Délegyházi bekötő út északkeleti szektorában

- ABeton-Viacolor Térkő Zrt., térburkoló kövek térkövek gyártása, betonburkoló követ gyártása, Magyarország legkorszerűbb üzeme

Az 51108 jelű bekötő úttól délre levő külterületi gazdasági területen:

- Peakstone, hőszigetelő rendszerek, finomvakolatok, alapozók, glettanyagok, festékek, csemperagasztó rendszerek, vízszigetelők gyártása, Tóközi út
- SW Umwelttechnik Magyarország Kft., Tóközi út 10.
Tevékenysége: Betonelemek, (feszített) vasbetonok, nagy fesztávú vázszerkezetek gyártása, forgalmazása vasbetonelemek tervezése, szaktanácsadás vázszerkezetek szerelése
- PROLAK Fémmfeldolgozó és Szolgáltató Betéti Társaság, 043/3 hrsz., acélszerkezetű csarnokok, lóboxok, trapézlemezek, galvanizált szelemenek gyártása
- Kutya iskola, kutyapanzió, Tóközi út

Egyéb vállalkozások belterületen (A bejelentett vállalkozások száma kb. 120, mely szám természetesen állandóan változik)

- Astor 2000 Kereskedelmi és Szolgáltató Bt., Zrínyi út 17.
- Éjszakai Bagoly Autós és Motoros Iskola Járművezető-oktató Kft., Kossuth L u. 34.
- EX-TRADE-Co Kereskedelmi és Szolgáltató Bt., Rákóczi u. 148.
- PADU Számviteli és Általános Szolgáltató Bt., Széchenyi sétány 237.
- PETŐFI Ipari és Szolgáltató Szövetkezet, Kossuth L. u. 72.
- PROLAK Fémmfeldolgozó és Szolgáltató Betéti Társaság, Kossuth utca 16.
- REKOPLÁN Építéstervező, Lebonyolító, Kivitelező és Szolgáltató Kft., Kapitány sor 5.
- Majos Virtuális iroda Szolgáltató Bt.
- Autotunig és Motorbontó, Fő út 1.
- „Majosháza réme” Aranykoszorús Cane Corso Mestertenyészet (kutyatenyészet), Kossuth Lajos u. 65. (belterületi lakóterületen, rendkívül zavaró zajártalommal)

- **A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők**

A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők közül, amit az önkormányzat anyagi lehetőségek hiányában is megtehet, hogy a hatályos településrendezési eszközeiben a gazdasági tevékenységeknek - kereskedelmi, szolgáltatási és ipari tevékenységek fogadására - megfelelően kijelölt területi lehetőségeket kínál.

- **Ingtalanpiaci viszonyok**

Jelenleg az ingatlanpiacra Majosházán is az általános tendenciák a jellemzők, azaz a gazdasági válság hatása a piacot alacsony szinten tartja. Mint agglomerációs település, Majosházán is jellemző a Budapestre kiköltözők jelentkezése az olcsóbb lakhatási lehetőségek, házak vásárlása megtalálása reményében. Az ingatlanárak Majosházán ennek megfelelően viszonylag alacsonyak, de várható az árak emelkedése. A lakóházvásárlás mellett a nyaralók ingatlanforgalma is alacsony jelenleg.

Majosháza a Szigetszentmiklósi Járás része. A szomszédos településekkel több közös feladatellátást biztosít:

- Dunavarsány Környéki Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálati Társulás (1998.)
- Dunavarsány és Térsége Önkormányzati 1-8. évfolyamos Alapfokú Oktatási Társulás (2002.)
- Dunavarsány és Térsége Önkormányzati Szennyvíztársulás (1994.)
- Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás (2006.)
- Ráckeve és Térsége Önkormányzati Beruházási Társulás (1996.)
- RSD Parti Sáv Önkormányzati Társulás (2010.)

- **Közigazgatás**

Majosháza Község Önkormányzata és Dunavarsány Város Önkormányzata közös önkormányzati hivatalt hozott létre (2013.).

- **Összegzés**

A folyamatosan növekvő személyi és teherforgalomban így a belföldi és tranzitforgalom növekedés egyaránt kimutatható, mely nemcsak a balesetek gyakoriságának növekedését okozhatják, hanem a forgalomnövekedéssel a teherfuvarozással együtt megjelenő lopásos, erőszakos bűncselekmények számának növekedését és az átutazó bűnözéstípus megjelenését is. A térségre főként jellemző mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének csökkenésével együtt járt a munkahelyek számának a csökkenése is. Vonzataként egyes településrészek ingatlanértékei is a piaci árak alá estek, mely anyagiakban kevésbé tehető rétegek betelepülését indukálta.

Majosháza településen élők korösszetételében magas az időskorúak aránya, emellett a szerény jövedelműek és a munkanélküliek száma szintén kiemelkedő. Ez önmagában is a vagyon elleni bűncselekmények (megélhetési bűnözés) nagyobb számát indukálhatja.

A lakosság összetételének sajátosságaiból általában következtetéseket lehet levonni a bűnözés mértékére bizonyos esetekben annak típusára is. Egyes társadalmi csoportok a bűnözés tekintetében hátrányosabb helyzetben vannak, mint mások. Ezáltal esetlegesen kiszolgáltatottabbak az utcai támadásoknak és a lakóingatlanokkal szemben elkövetett bűncselekményeknek.

Nyilvánvaló, hogy a nők, fiatalok és időskorúak többsége fizikai-alkati jellemzőik miatt gyakrabban válhatnak rablás, támadás áldozatává. A támadó fél szemszögéből nézve is összefüggések tárhatók fel a bűnözés és a társadalomstatisztikai adatok között.

A munkanélküliség, az elszegényedés sajnos természetes kísérőjelensége a bűncselekmények számának emelkedése a közbiztonság romlása. A szociális problémák ugyanis gyakran deviáns viselkedési formákkal járnak együtt.

2.2. A település lakóinak biztonságérzetét befolyásoló tényezők

Az állampolgárok közbiztonságról alkotott véleménye nagyon sok más tényező is befolyásolja, (pl. bűnüldöző hatóságok iránti bizalom, intézkedések szakszerűsége stb.) mint a bűnügyi statisztika, vagy a média által történő tájékoztatás. Az is befolyásolja a közbiztonság megítélését, hogy az adott közösségnek milyen a bűncselekményekkel kapcsolatos tűrő képessége.

A település illetékességi területén vagyon elleni bűncselekmények, így a lopások, a betöréses lopások, a rongálások, besurranással elkövetett lopások száma egyre csökkenő tendenciát mutatnak. Ezzel természetesen a közterületen elkövetett bűncselekmények számára is utalunk. Továbbra is területünkre jellemző a vagyon elleni bűncselekmények között a fa- és terménylopás.

3. LEVONHATÓ KÖVETKEZTETÉSEK, FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Az eddig leírtak megalapozzák azt a tényt, hogy a településen a közbiztonság védelme és a társadalmi bűnmegelőzés a település közös ügye. Helyi szinten is ki kell alakítani, létre kell hozni a működéshez nélkülözhetetlen feltétel rendszert.

A társadalmi bűnmegelőzés megvalósítása érdekében elkerülhetetlen egy átfogó és hosszabb távra érvényes közbiztonsági stratégia létrehozása.

Éppen ezért a társadalmi bűnmegelőzés helyi szintű megvalósulásában minden olyan személy és szervezet közreműködésére szükség van, akik a bűnalkalmak számának, a bűn okok

hatásának, az áldozattá válás kockázatának csökkentésére készek szövetkezni.

Szereplők:

- Majosháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete
- Majosháza Község Önkormányzatának Polgármestere, Alpolgármestere
- Bűnüldöző és az igazságszolgáltatás hatóságai (rendőrség, ügyészség, bíróság)
- Szociális intézmények
- Oktatási rendszer
- Egyesületek, civil szervezetek
- Magánszektor helyi képviselői
- Helyi média

Négy feladat csoport köré kell kialakítani a település társadalmi bűnmegelőzési rendszerének mozgásterét:

- a bűnalkalmak csökkenésének elérése
- a helyi bűnözés növekedését elősegítő társadalmi és gazdasági tényezők hatásának csökkentése
- az áldozatok tájékoztatása és védelme, az áldozattá válás megelőzése
- Gyermek- és fiatalkori bűnözés, valamint az alkohol és kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények csökkentése

3.1. Majosháza Község Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciójának célrendszere

A Koncepciónak mindig tükröznie kell azt, hogy a társadalmi bűnmegelőzés komplex, össztársadalmi feladat, amely a teljes lakónépesség biztonságának megteremtésével, a bűnözés csökkentésével az életminőség javítását célozza. Ezért a stratégiai célkitűzésként az életminőséget javító közbiztonság megteremtését, a bűnözés csökkentését jelöli ki.

A stratégiában megfogalmazott alapelvek és működési elvek az alábbi átfogó célkitűzésekre bonthatók:

- A helyi társadalom biztonságának javítása.
- A bűnmegelőzés az államilag irányított helyi társadalompolitika integrált részévé váljon
- Partnerség megteremtése a helyi társadalmi bűnmegelőzés szereplői között.

Mindezen alapelveknek meg kell jelennie:

- a lakosság, a polgárok mindennapi életében,
- a bűnmegelőzéssel foglalkozó helyi társadalompolitika színterén,
- a bűnmegelőzésben aktív szerepet vállaló helyi és ágazati szereplők körében.
-

3.2. Prioritások és beavatkozási területek

A bűnmegelőzési hálózat létrehozásával egyidejűleg az együttműködésben résztvevő számára hat kiemelt bűnmegelőzési feladat fogalmazódik meg:

1. A gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkentése - különös tekintettel a kábítószer bűnözésre
2. A település közbiztonságának fokozása
3. A családon belüli erőszak megelőzése
4. Az áldozattá válás megelőzése, az áldozatokat segítő eszközök kialakítása
5. A bűnisméltés megelőzése
6. Külterületi tanyás térségek közbiztonságának fokozása

A prioritások a helyi társadalom összetételének vagy magának a település szerinti eloszlásának egy-egy jól megragadható szektorára vonatkoznak.

Mindezek alapján megfogalmazható, hogy melyek azok a „beavatkozási területek”, melyek elősegíthetik a stratégia prioritásainak megvalósulását a településen:

- Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányság, valamint a Dunavarsányi Rendőrőrs és a Majosházi Polgárőrség
- Közterület felügyelet
- Szociális és családpolitikával foglalkozó intézmények, szervezetek
- Településfejlesztés
- Üzleti-, vállalkozói közösségek, magánszemélyek
- Egyházak, civil szervezetek, lakóközösségek
- Helyi média

3.2.1. A gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkentése - különös tekintettel az alkohol és kábítószer bűnözésre

A bűnüldöző rendszer szereplőinek feladatai:

Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányság, Dunavarsányi Rendőrőrs, Majosházi Polgárőrség:

A települési önkormányzat, a lakosság, a civil szervezetek és a Kapitányság közötti szorosabb kapcsolattartás megteremtése. Tájékoztató fórumok megszervezése a rendőrség, az önkormányzat, a gyermekvédelmi hatóságok és intézmények, a munkáltatók, az iskolák, a szakképző intézmények között.

A fiatalkorúak pártfogó felügyelete és utógondozása során fokozott együttműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi rendszerrel. (A pályakezdés támogatása.) A pártfogói tapasztalatok alapján évenkénti értékelő jelentés készítése a község gyermek- és fiatalkori bűnözéséről, különös tekintettel a bűnelkövetővé válást és a bűncselekményeket előidéző okokra és tényezőkre.

Egészségpolitika

A gyermek- és fiatalkori alkohol- és kábítószer-fogyasztás helyi jellemzőinek feltárása, az érintett szervek együttműködésével, helyi megelőzést szolgáló cselekvési program kidolgozása.

Szociális és családpolitika

A pártfogói szolgálat, rendőrség, ügyészség és a családsegítő, családtámogató szolgálatok, civil szervezetek közötti együttműködés kialakítása, és működtetése. Az anyagi, szociális okból veszélyeztetett gyermekek és fiatalok számára helyi szintű segélyprogramok kidolgozása, szegregációjuk megelőzése.

Az iskolából kimaradt és a munkanélküli fiatalok számára szabadidő eltöltési, képzési, átképzési programok működtetése.

Ifjúság- és sportpolitika

Tehetségkutató programok szervezése a kulturális-, az informatikai- és a sporttevékenységben.

A fiatalok által látogatott szórakozóhelyekről való biztonságos hazatérés (közlekedés) feltételeinek megteremtése.

A sportlétesítmények, oktatási intézmények sportolást szolgáló helyiségeinek minél jobb kihasználása a gyermekek és a fiatalok szabadidős sportolására, (felmenő rendszerű bajnokságok megszervezése)

Kisközösségi, lakóhelyi sportversenyek, bajnokságok szervezése.

Nevelés-oktatáspolitiká

A tanulási kudarcokkal kapcsolatos jelzőrendszer kialakítása; felzárkóztató programok kidolgozása és rendszeres értékelése.

Az iskolai ifjúság- és gyermekvédelemmel foglalkozó pedagógusainak és a kapitányság bűnmegelőzésben, drog prevencióban érintett szakemberei közötti együttműködés további működtetése.

Önkormányzat

A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében, a drog-prevencióban érintett valamennyi szervezet és intézmény közötti együttműködés megteremtése. Anyagi forrás megteremtése a bűnmegelőzést is szolgáló helyi szabadidős, kulturális és sportprogramokhoz.

Civil szféra, egyházak

Közreműködés a bűnmegelőzési és drogprevenációs programokban.

A gyermek- és fiatalkori devianciák megelőzését szolgáló programok kidolgozása, működtetése.

Vállalkozói szféra

A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzését, a drog-prevenációt szolgáló programok szervezése, a programok anyagi támogatása.

Támogatási program kidolgozása az első munkavállalók és a fiatal munkanélküliek szakképzési lehetőségeinek bővítése érdekében.

A kisközösségi - családi, iskolai - kontroll erősítésével csökkenthető a kallódó fiatalok csoportja. A társadalmi integráció feltételeinek, főleg a gyermekek szocializációs esélyeinek javítása, valamint a marginalizáció és a kirekesztés elleni programok hozzájárulnak a generációk közötti szolidaritás erősödéséhez.

Az iskolának az erkölcsi nevelésben betöltött szerepe, a gyermekvédelmi rendszer szakmai hatékonyságának megerősítése lehetővé teszi azt, hogy a fiatal generáció megtanulja a társadalmi konfliktuskezelés erőszakmentes technikáit.

A büntetendő, ezen belül különösen az erőszakos viselkedést tanúsító fiatalok szembesítése tettük következményeivel, a meditációs programok alkalmazása fejleszti az erkölcsi felelősséget.

Az egészségügyi, a szociális szolgáltatások, a szociál- és foglalkoztatáspolitikai képviselői, az iskolák, a rendőrség, a pártfogók, és az igazságszolgáltatási szereplők közötti jelzőrendszer és együttműködés kialakítása, valamint az önkormányzati ügyosztályok közötti folyamatos munkakapcsolatok megelőzik a veszélyeztetetté válást.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése a bűnelkövetés felé sodródó és az áldozattá váló fiatalok számát csökkenti. A családok erkölcsi, szükség esetén anyagi támogatása megerősíti a települési kisközösséget, annak erkölcsi alapjait.

A gyermekek iránti felelősség érvényesítése, a családi felelősség növelése csökkenti a fiatalok körében a deviáns viselkedésformák terjedésének esélyeit.

A szocializáció egyéb körülményeinek kedvező irányú befolyásolása, különösen az első munkavállalók szakképzésének erősítése elősegíti a fiatalok társadalmi integrációját, az esélyegyenlőség érvényesülését.

A pártfogó felügyelet közreműködésével növeli az erkölcsi felelősségérzet kialakulásának esélyét, így a társadalmi integráció szubjektív feltételeit szolgálja a fiatalok között.

3.2.2. A település közbiztonságának fokozása

Helyzetkép, bűnözést indukáló tényezők:

A rendszerváltás a korábbi társadalmi berendezkedést, melyben minden állampolgárnak munkahelye és létbiztonsága volt, a piacgazdaság viszonyai váltották fel. A váltás sokak számára sokkhatást okozott. A közelmúltban ugyanis a gazdasági rendszerváltás eredményeként százezrek veszítették el korábban biztosnak hitt munkahelyüket, a fiatalok jelentős része évről-évre nem képes biztos keresetet, megélhetést nyújtó munkához jutni. A legális munkalehetőségek hiánya miatt egyenes út vezet az illegális munkavégzéshez, a szürke- és a feketegazdaságba való integrálódáshoz. Mind szélesebb réteget érint a korábban ismeretlen ún. Megélhetési bűnözés.

Az utcán parkoló gépjárművek száma napról napra növekszik, és ez a bűncselekmények terjedését is elősegítette. A cselekmények nagy részében a tettes személye ismeretlen maradt.

Egyre inkább nálunk is kimutatható a kapcsolat az alkohol, és kábítószer-függőség és a vagyon elleni bűncselekmények elkövetése között.

A közterületen elkövetett személy elleni támadások jelentik az „utcai bűnözést” (nyilvános helyen történő lopás, betöréses lopás, illetve gépkocsi-feltörés).

A település biztonsága tehát nem egyszerűsíthető le a bűnözés okozta veszélyekre. A biztonság hiánya, a szorongás komplex pszichológiai probléma. A magány, az egészség iránti aggodalom, a létbizonytalanságból fakadó feszültség és a bűnözéstől való félelem egymást erősítő lelki folyamatok.

A közbiztonság, a hatósági reakció

A bűnildőzés érzékelhetően nehezen tud megfelelni a település biztonsággal kapcsolatos elvárásainak. Az utóbbi években a társadalmi leszakadás nő és koncentrálddik meghatározott településrészekre.

Az önkormányzat feladata

Az önkormányzati szerepvállalás a civil szervezetekkel, vállalkozói szférával segítheti a helyi biztonság problémáival kapcsolatos közösségi megoldások kialakulását.

A bűnildöző rendszer szereplőinek feladatai:

A terület-felügyeleti eszközök hatékonyságával kapcsolatos felmérés elkészítése, értékelése és az eredmények beépítése az engedélyezési és a szignalizációsgyakorlatba. A rendőrségi és önkormányzati szabálysértések jogalkalmazási gyakorlatának áttekintése és értékelése.

A lopott dolgok értékesítési lehetőségeinek korlátozása, az értékesítési piac természetének, kiterjedtségének elemzésével és a lopott holmi sikeres értékesítési módszereinek értékelésével. Az előforduló csalási formák (pl. hitelezés, hamis pénz stb.) elemzése és a speciális megelőzési lehetőségek kidolgozása.

A rendőrségi jelenlét fokozása azokon a területeken, ahol gyakran fordul elő a közterületi erőszak, a rablás, a garázdaság és a vagyon elleni bűncselekmény.

A rendőrség szolgáltató funkciójának erősítése. Kapcsolattartás az állampolgárokkal és azok közösségeivel (gyors reakció, szignalizáció). A rendőrség lakossági kapcsolatainak erősítése az etnikai diszkriminációra, a településen belül előforduló konfliktusokra visszavezethető cselekmények megelőzése érdekében. Az önkormányzattal együttműködésben a hatékony szituációs bűnmegelőzési eszközök elterjesztése az olyan vagyon elleni bűncselekmények visszaszorítása érdekében, mint a betöréses lopás, az üzleti lopás, a gépkocsi lopás, feltörés, a közterületeken előforduló erőszakos bűncselekmények.

Az üzleti szféra szereplőinek rendszeres tájékoztatása a vagyon elleni bűncselekmények új formáiról.

Egészségpolitika

Kiemelt figyelem a fiatalok alkohol- és drogmentes szórakozási lehetőségeinek megteremtésére, bővítésére.

Gyermekvédelem

A gyermekvédelmi szolgálat, hatóságok, szolgáltatások, az iskolák, a rendőrség, a pártfogók és a fiatalok ügyeiben eljáró igazságszolgáltatási szereplők között hatékony szignalizációs, együttműködési és információs rendszer kialakítása, működtetése. Speciális továbbképzési program szervezése a gyermekjóléti szolgálatok munkatársai számára a szabálysértést elkövető és más deviáns magatartást tanúsító gyermek- és fiatalok szakszerű kezeléséről.

Foglalkoztatáspolitikai

A társadalmi kirekesztést erősítő folyamatok hatásának mérséklése (például a tartós munkanélküliség, a fiatalok első munkavállalók munkanélküliségének megelőzése).

Munkanélküliek egész- és részmunkaidős foglalkoztatása a bűnmegelőzésben (pl. közterületi őr.)

Az illegális munkavégzés visszaszorítása, valamint a megélhetési bűnözés megelőzése. A kiskorú gyermeket nevelő munkanélküli családfenntartók számára hosszú távú foglalkoztatást elősegítő képzési programok és munkaalkalmak szervezése és támogatása. Speciális foglalkoztatási módok és lehetőségek kialakítása, kiemelten a csökkent munkaképességűek számára.

Területpolitika

A bűnmegelőzés szempontjainak a településfejlesztési politikában is meg kell jelenniük. A területi és szociális egyenlőtlenségek, a szegregált övezetek kialakulási folyamatának mérséklése, a saját tulajdonért való felelősség érvényesítésével.

Át kell tekinteni a közvilágítással kapcsolatos szabványokat, és a terület-felügyeleti eszközök elterjesztésének lehetőségeit. A gépjármű forgalom tervezése, a sebességcsillapító zónák kijelölésének előírása az oktatási, egészségügyi és egyéb közintézmények környezetében.

Önkormányzat

A bűnmegelőzési önkormányzati társulásokat ösztönző módszerek kialakítása, támogatása.

Az együttműködési rendszer terjedjen ki a helyi biztonságérzetet csökkentő környezeti tényezők jelzésének fogadására, a megoldásra alkalmas mechanizmus kialakítására, valamint a problémák kezelésével kapcsolatos lakossági jelző rendszer működtetésére.

A helyi lakosok közbiztonsággal kapcsolatos véleményének rendszeres felmérése (kutatással, közmeghallgatás és lakossági fórum szervezésével). A települési lakóközösség biztonságát befolyásoló kérdésekben folyamatos felvilágosítás biztosítása.

A rendelkezésre álló ismeretek körének folyamatos bővítése a közterületen elkövetett bűncselekmények és szabálysértések körülményeiről, kiváltó okairól és következményeiről. A segítségnyújtás erősítése a sértetté válás szempontjából veszélyeztetett vagy kisebbségi csoportok számára.

Terület-figyelő videó-rendszerek telepítése, a település kritikus pontjain, egyben tájékoztatás az eszközök telepítéséről. A természetes környezetnek a lakosság biztonságérzetét is erősítő megteremtése. A közterületek biztonságának megteremtése.

A szórakozóhelyek nyitvatartási rendjének szabályozásával a helyi közösség biztonságát és nyugalma szolgáló szabályozás érvényesítése.

A média, különösen annak helyi eszközei vegyenek részt a bűnözés csökkenésére irányuló kezdeményezésekben. Biztosítani kell, hogy a bűnmegelőzési programokról a helyi közösség tudomást szerezzen.

A helyi gazdasági élet szereplői

A biztosítók, a helyi vállalkozók, az üzletek, szolgáltatók és a vendéglátó-ipari egységek tulajdonosainak ösztönzése saját vagyonuk, dolgozóik, illetve üzleti partnereik védelmére.

Civil szféra, egyházak

A közterületek biztonságának fokozása érdekében világos feladatmegosztásra épülő és az ellátandó feladatok finanszírozását is biztosító együttműködések kialakítása a polgárőr szervezetekkel. A sértett-segítésben szerepet vállaló civil és egyházi szervezetekkel történő – a szükséges képzést is biztosító - együttműködések kialakítása, ezek együttműködési megállapodásban való rögzítése.

A bűnmegelőzés olyan közösségi formáinak támogatása, amelyekkel a helyi lakosok maguk erősítik szomszédsági környezetükben az ellenőrzést, a környezet védelmét (pl. Szomszédok Egymásért Mozgalom, polgárórság).

Olyan bűnmegelőzési kommunikációs, médiastratégia kialakítása, amely befolyásolja a lakosság és a civil szervezetek bűnmegelőzéssel kapcsolatos attitűdjét, fokozza az együttműködési hajlandóságot az önkormányzattal és/vagy a rendőrséggel.

Szomszédság és a lakóközösség feladatai

A helyi biztonsággal kapcsolatos közösségi problémamegoldások, konfliktuskezelés erősítése és támogatása. Különböző kisközösségi mozgalmak szervezése, támogatása (SZEM, polgárórság, szülők egymásért mozgalom, környezetvédelmi akciók). A bűnmegelőzés szempontjait érvényesíteni kell a települési társadalom-, és gazdaságpolitikában, a foglalkoztatás-, az

oktatás-, az egészségügyi és a lakáspolitikában. A bűnelkövetési lehetőségek szisztematikus felmérése és az adott városi körülményekhez illeszkedő kontrolleszközök alkalmazása jelentős mértékben csökkenti az alkalmi bűnelkövetéseket, amely fokozza az üzleti szféra nyereségességét, bizalmát, beruházási kedvét, növeli a települési ingatlanok értékét.

3.2.3. Családon belüli erőszak megelőzése

Helyzetkép

A családon belüli erőszakról nem rendelkezünk reális ismeretekkel, azt azonban tudjuk, hogy nem ritka és elszigetelt jelenség ma Magyarországon, de településünkön elég ritka eset. A gyermekek, a nők, az öregek, a gyengébbek bántalmazása sok családban az életmód része, a kisközösségi kommunikáció „elfogadott” formája. A családon belüli erőszak különösen sok gyermek és nő számára jelent folyamatos sanyargatást. A kutatások szerint azok a gyermekek, akiket gyakran bántalmaztak, maguk is hajlamosabbak arra, hogy erőszakot alkalmazzanak.

A személy elleni bűncselekmények körében jelentős a családtagok sérelmére elkövetett bűncselekmények aránya. A családkutatók szerint a konfliktusok megoldásának elfogadott eszköze számos családban az erőszak alkalmazása. Az alkohol, az alkoholista életvezetés a tartós családi konfliktusok „természetes” kísérő jelensége. A gyermekkorú áldozatok túlnyomó többsége hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, illetve olyan körülmények között élő gyermekkorú, akinek családjára az alkoholfogyasztás, a durvaság és az agresszivitás, sokszor társadalmi elszigeteltség a jellemző. Tapasztalatok szerint a családon belüli erőszak áldozatává vált személyek kérnek ugyan segítséget, de gyakran még az érdemi intézkedés előtt meggondolják magukat és elzárkóznak a további együttműködéstől. A visszahúzó okai között szerepel a családon belüli állandó fenyegetettség és az anyagi, esetleg érzelmi kiszolgáltatottság. Jelenleg Majosházán nem számottevő a jelentősége.

A bűnüldöző rendszer szereplőinek feladatai

Gyors, hatékony beavatkozás az egyes segélykérésekre. A gyermekveszélyeztetés miatt indult nyomozásról haladéktalan szignalizáció a gyermekvédelemnek.

A családon belüli erőszak miatt foganatosított rendőri, hatósági eljárás keretében indokolt esetben haladéktalanul kezdeményezni kell az államigazgatási eljárásban megteremtendő a „távolságtartásra” vonatkozó eljárás megindítását.

3.2.4. Az áldozattá válás megelőzése

Helyzetkép

Statisztikai adatok szerint bűncselekmény áldozatává elsősorban vagyon elleni bűncselekmény miatt válnak az emberek. A vagyon elleni bűncselekmények anyagi következményeinek túlnyomó részét az áldozatok, megelőzési költségeket pedig maguk az állampolgárok viselik. A kár megtérülésére vonatkozó esély igen alacsony szintje miatt csökken a feljelentési hajlandóság és a hatóságokkal való együttműködési szándék.

Mindez a büntető igazságszolgáltatásba vetett bizalmat is gyengíti. Az erőszakos bűncselekmények áldozatainak az átlagosnál magasabb a fiatalok veszélyeztetettsége.

Rendőrség és más nyomozó hatóságok, polgárőrség feladatai:

A rendőrség feladatainak egyértelművé tétele, szolgáltató funkciójának, és az állampolgárokkal való kapcsolatának erősítése. Gyors, hatékony rendőrségi beavatkozás az egyes segélykérésekre. Az áldozat a bűnüldöző hatóságokkal való első kapcsolattól kezdve férjen hozzá az érdekei védelmében minden fontos információhoz, beleértve azoknak az ügyfélszolgálatoknak és szervezeteknek megnevezését, amelyekhez segítségért fordulhat. A már felderített bűncselekmények áldozatai számára szignalizáció a bűncselekményt lehetővé tevő okokról és feltételekről az újabb bűncselekmény megelőzése érdekében.

Az áldozatnak csak a büntetőeljáráshoz szükséges mértékben tegyenek fel kérdéseket. Gondoskodni kell az „áldozatbarát” eljárásjogi garanciák, speciális jogok rögzítéséről és

alkalmazásáról, a sértett eljárásjogi helyzetének erősítéséről, a kárának belátható határidőn belüli megítéléséről. Biztosítani kell a bűncselekmények erkölcsi és anyagi kárának enyhítését, a természetbeni jóvátételt, a közösség kiengesztelése szempontjainak széles kör alkalmazását. A potenciális áldozatok felvilágosítása és a megelőzés lehetőségeiről szóló konkrét tájékoztatások, valamint az áldozatsegítő szolgáltatások elterjesztése csökkenti az áldozattá válás esélyét, illetve az ismételt áldozattá válás bekövetkezését.

3.2.5. A bűnisméltés megelőzése

Helyzetkép

A büntetőpolitikával szembeni elvárások több ponton találkoznak a társadalmi bűnmegelőzési stratégia célkitűzéseivel. Minden olyan egyedi ügyben alkalmazott büntetés, amely tekintettel van a bűnisméltés veszélyének csökkentésére, bűnmegelőző hatású. Minden olyan büntetés-végrehajtásban alkalmazott módszer, amely a bűnelkövetők társadalmi integrációja érdekében valósul meg, csökkenti a bűnisméltés esélyét, tehát a bűnmegelőzés célját szolgálja (közmunka alkalmazása).

Magyarországon az elmúlt tíz évben folyamatosan növekedett a börtönnépesség. Szervezeti hiányosságok miatt nem hatékony a társadalmi integrációt szolgáló utógondozási rendszer. A jelenleginél lényegesen jobb eredményekre a pártfogó felügyelői szolgálat reformjának megvalósulása után lehet majd számítani.

A bűnisméltés megelőzése érdekében a külföldi tapasztalatok szerint széles körben használhatók olyan eszközök, mint a jóvátétel, az áldozat és az elkövető közötti kiegyezés, a megszegyenítő és a közösségben végrehajtott „helyreállító” jellegű büntetések. Az áldozatok számára a jóvátétel a büntetés egyik fontos célja. A hazai rendszer ennek az elvárásnak még nem felel meg. A magyar büntető igazságszolgáltatás az enyhébb megítélés bűncselekmények körében alkalmazni kívánja a tényleges szabadságvesztéssel nem járó szankciókat és a büntetőeljárás rendes menetétől való elterelést.

A pártfogó felügyelői szolgálat működtetésének célja az, hogy az elkövető személyiségében, életkörülményeiben rejlő, a bűnisméltésre vezető kockázatokat feltárja és ezek hatását csökkentse, ezzel segítse elő a társadalmi integrációt és a bűnisméltés megelőzését. A megreformált pártfogó felügyelői szolgálat hatékonyabban segíti elő az ügyészi döntést és a bírói mérlegelést azzal, hogy a magatartási szabályok megállapításához az elkövető személyiségében és környezetében mélyebben tárja fel a számításba vehető adottságokat, körülményeket.

A pártfogó felügyelői munka színvonalának növekedésével együtt nőhet az alternatív szankciók alkalmazásának gyakorisága és eredményessége.

A bűnisméltés megelőzését eredményezi a büntetőjogi szankciók végrehajtásában a konstruktív intézkedések kombinációja, a képzés, az oktatás, az alkohol- és a drogprobléma kezelésének együttes alkalmazása.

3.2.6. Külterületi, tanyás térségek közbiztonságának fokozása

A tanyafelelősi, tanyagondnoki modellprogram létrehozása és kidolgozása: a tanyán lakók biztonságát szolgáló modellértékű ún. „tanyaprogram” gyakorlati megvalósítását, folyamatosat működtetését biztosítani kell. A külterületi közvilágítás fejlesztésével várhatóan az éjszakai vagyoni elleni bűncselekmény számottevően csökkenthető. Az ott élő idősek és egyedülállók biztonsága érdekében riasztó rendszer kiépítése lenne célszerű. A fokozott jelenlét (rendőrség, polgárőrség) mindenképpen ott élők biztonságát szolgálná.

4. A TÁRSADALMI BŰNMEGELŐZÉSI STRATÉGIA SZERVEZETE

4.1. Az ágazati szakemberek folyamatos együttműködésének biztosítékai

A társadalmi bűnmegelőzés célkitűzéseinek megvalósítása azon múlik, hogy sikerül-e megteremteni a folyamatos koordinációt, a szakmai párbeszéd fórumait. Olyan szervezeti,

együtműködési formát kell kialakítani, amelyben képesek figyelemmel kísérni és értékelni a stratégiai célokkal, prioritásokkal kapcsolatos helyi társadalmi folyamatok alakulását.

4.2. Finanszírozás

A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája céljainak és feladatainak végrehajtásához szükséges forrást az államnak kell biztosítania. A költségvetési törvényben megjelölt összegeken kívül az államháztartási rendszer által működtetett pénzügyi támogatási formák alkalmazásával kell kialakítani azt a finanszírozási rendszert, amely a hatékony, ellenőrizhető, átlátható forrásokból teremt anyagi alapot a társadalmi bűnmegelőzési rendszer számára. A költséghatékonyság alapfeltétele a közigazgatási feladatok pontos meghatározása. Ez egyaránt kiterjed a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájának eredményességét szolgáló állami költségvetés tervezésére és más pénzügyi ösztönző mechanizmusok kialakítására. A gazdaság szereplőit és más nem állami szervezetet, egyéneket különböző mentességeket és kedvezményeket nyújtó pénzügyi szabályozással kell bekapcsolni, illetve ösztönözni a programok végrehajtására. A pályázati rendszerrel kombinált kedvezmények körét és mértékét a stratégia prioritásaihoz, céljaihoz és módszereihez kell igazítani. Ehhez kell majd igazítani az éves költségvetését az Önkormányzatnak.

Majosháza Község Önkormányzata lehetőség szerint támogatja pályázati önrész biztosításával, hogy a bűnmegelőzés területén olyan projektek valósulhassanak meg a településen, melyek a település lakók biztonság érzetének fokozásához járulnak hozzá. A társadalmi szervezetek és a civil önszerveződések részére továbbra is megvan annak lehetősége, hogy közvetlen támogatásra pályázzanak bűnmegelőzési tevékenységükhöz. Olyan pénzügyi megoldásokat kell alkalmazni, amelyek az államháztartási törvény keretei között, egyszerre fedezik a feladatok költségeit, támogatják az önkormányzat ez irányú tevékenységét és ösztönzik a társadalmi, a gazdasági szervezetek és az egyének részvételét a társadalmi bűnmegelőzésben.

A társadalmi munkával megvalósított - nem egyszer a szabadidő feláldozásán túl, jelentős mérték saját költségeket igénylő - önkéntes vállalások anyagi terheinek egy részéből az Önkormányzat is szerepet vállal, de legalább is hozzájárul azokhoz.

Az Önkormányzati finanszírozás nem jelenti a bűnmegelőzés társadalmi költségeinek „kifizetését”. Ugyanakkor annak tudatában kell a pénzügyi rendszert működtetni, hogy a civil szerveződések és egyének részvétele nélkül az Önkormányzati célkitűzések nem valósíthatók meg.